

ТЕОРІЯ НА ПРОЗАТА.

Сочиненіе и неговото образование. — *Съчиненіе* са нарича изложеніето на мыслѣть за какъвъ-годѣ предмѣтъ. Сама една мысль не може да състави цѣло съчиненіе: тя трѣба да са обясни и докаже какъто прилича. На пр. съка по-словица: *Богъ и царь даватъ а въ кошара не скарватъ*; — *умъ царува, умъ робува, умъ паткы пасе!* и д. т. — заключава въ себе си мысль, но туй ёще не ё съчиненіе.

За образованіето на съчиненіето най-напредъ иска да са опредѣли, какво именно трѣба да са пише за даденныя предмѣтъ, сир. въ какво отношеніе да са разгледа този предмѣтъ: да го опишемъ ли въ едно извѣстно време; да изложимъ ли сичкыѣ промѣненія, на които той е подпадалъ въ продълженіе на своето сществованіе, да докажемъ ли неговата полза или повреда, да разкроемъ ли неговото значеніе въ реда на другыѣ предмѣты и д. т. Точката на гледаніето, която авторътъ избира или благата мысль, която туря въ основаніе на своето съчиненіе, казва са *тема* на съчиненіето. Тѣй напр. ако предмѣтътъ на съчиненіето е градътъ Търново, тѣ могатъ да бждатъ слѣдующыѣ темы: *Търново въ зимно или лѣтно време.* — *Търново вечеръ.* — *Търново въ XIV вѣкъ.* — *Исторія на Търново.* — *Значеніе на Търново за България* и д. т. Кагато темата ё вече опрѣдѣлена, тя трѣба да са развие, сир. трѣба да са раскроятъ сичкыѣ мысли, които са заключаватъ въ темата и които служатъ за нейно обясненіе; сѣгнъ да са расположатъ тѣзи мысли въ приличныя имъ редъ, тѣй щого да може да са